

Regeringen
Finansdepartementet

Statens ansvarsnämnd lämnar härmed, enligt 12 § förordningen (2007:831) med instruktion för Statens ansvarsnämnd, följande

REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN 2025

1. Ansvarsnämndens uppgifter

Statens ansvarsnämnd har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning med tvång, eller avstängning när det gäller statligt anställda med högre befattningar. Ansvarsnämndens behörighetsområde följer av 34 § lagen (1994:260) om offentlig anställning och 15 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning. Verksamheten styrs i första hand av nämnda lagar, förvaltningslagen (2017:900) och ansvarsnämndens instruktion. Vidare är flertalet av bestämmelserna i myndighetsförordningen (2007:515) tillämpliga.

Ansvarsnämnden tar upp ärenden endast på anmälan av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän eller Justitiekanslern. För anställningsmyndigheten finns en anmälningsskyldighet (15 § anställningsförordningen [1994:373]). Ansvarsnämnden kan också på begäran av domstol eller åklagare behöva yttra sig om arbetsrättsliga konsekvenser för en arbetstagare som står under åtal eller inför beslut om strafföreläggande. Skrivelser från t.ex. allmänheten föranleder däremot inte prövning av ansvarsnämnden. Sådana skrivelser diarieförs och besvaras regelmässigt av sekreteraren men lämnas i övrigt utan åtgärd.

2. Ansvarsnämndens sammansättning och organisation

Ansvarsnämndens sammansättning och organisation regleras i instruktionen. Ansvarsnämnden består av en ordförande, en vice ordförande och tre övriga ledamöter. De tre sistnämnda ledamöterna ska ha var sin personlig ersättare. Ordföranden och vice ordföranden ska vara jurister och ha erfarenhet som domare. Ansvarsnämnden har en sekreterare. Ledamöterna, ersättarna och sekreteraren förordnas av regeringen för en bestämd tid.

Dok.Id 1083019

Postadress	Besöksadress	Telefon	E-post:
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 671 31	ansvarsnamnden@dom.se

STATENS ANSVARSNÄMND

Ansvarsnämnden har ingen anställd personal. Svea hovrätt svarar för ansvarsnämndens kanslifunktion.

Under 2025 har hovrättspresidenten Mari Heidenborg varit ansvarsnämndens ordförande. Vice ordförande har varit f.d. justitierådet Gudmund Toijer. Övriga ledamöter har varit f.d. riksdagsledamoten Gunnar Hedberg, f.d. riksdagsledamoten Rikard Larsson och chefsjuristen Heléne Robson. Ersättare har varit f.d. riksdagsledamoten Thomas Finnborg för Gunnar Hedberg, f.d. riksdagsledamoten Teres Lindberg för Rikard Larsson och förbundsjuristen Evalena Ödman för Heléne Robson. För samtliga ledamöter och ersättare gäller förordnandena till och med den 31 december 2027.

Hovrättsrådet (för närvarande kanslichefen i Högsta domstolen) Jens Wieslander har varit ansvarsnämndens sekreterare. Hans förordnande gäller till och med den 31 december 2027. För kanslifunktionen ansvarar chefssekreteraren vid Svea hovrätt Anna Edström.

Ansvarsnämnden har en hemsida med information om verksamheten (www.statensansvarsnamnd.se).

3. Sammanträden under 2025

Sammanträden har genomförts vid fem tillfällen under 2025. Möjligheten att fatta beslut per capsulam har, i fråga om sakprövade ärenden, använts vid tre tillfällen under 2025.

4. Ärenden under 2025

Av de anmälningsärenden som hade anhängiggjorts under 2024 var alla utom ett ärende avgjorda vid inledningen av 2025. Under 2025 har 52 ärenden registrerats. Av dessa är 36 anmälningsärenden. Övriga ärenden har antingen avsett begäran om remissvar över betänkanden m.m. eller varit av mer administrativ beskaffenhet. Av de inkomna anmälningarna har 21 gjorts av enskilda personer och följaktligen lämnats utan annan åtgärd än brevsvär.

STATENS ANSVARSNÄMND

Det ärende från 2024 som återstod vid inledningen av 2025 har avgjorts under året. Av de 15 behörigen gjorda anmälningssärenden som inkom under 2025 har ansvarsnämnden under året slutligt avgjort elva. Sammanlagt har ansvarsnämnden under året alltså avgjort tolv sakprövade anmälningssärenden. Dessa har rört avskedande, åtalsanmälan, disciplinär åtgärd och yttrande till domstol (enligt 29 kap. 5 § första stycket 6 brottsbalken). Vid utgången av året kvarstod fyra anmälningssärenden.

Ansvarsnämndens beslut under verksamhetsåret har i de anmälningssärenden som anhängiggjorts av *behörig anmälare* (dvs. av anställningsmyndigheten, Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern eller domstol), och som avsett arbetstagare som faller inom ansvarsnämndens behörighetsområde, lett till följande resultat.

I två ärenden om disciplinansvar avseende sammanlagt tre domare har beslut meddelats om att inte ålägga disciplinpåföljd. Ytterligare två ärenden om disciplinpåföljd, ett avseende en domare och ett avseende en internrevisionschef, har skrivits av efter återkallelser. När det gäller två ärenden om åtalsanmälan har sammanlagt tre domare anmälts till åtal, i samtliga fall avseende felaktig hantering av beslut om sluten rättspsykiatrisk vård.

Ansvarsnämnden har under året yttrat sig till tingsrätt vid ett tillfälle, och då uttalat att en åtalad domare sannolikt inte skulle komma att avskedas om han döms enligt åtalet.

En kammaråklagare och en professor har avskedats under året. En anmälan med begäran om avskedande av en professor har avskrivits efter att den anmälde sagt upp sig och anställningsmyndigheten därefter återkallat anmälan. Beträffande en chefsåklagare och en professor har anställningsmyndigheternas respektive begäran om avskedande lämnats utan bifall.

Nedan redovisas verksamheten och ärendena i tabellform. Vid läsningen av tabellerna bör dock uppmärksammas att ansvarsnämnden för 2025, liksom för 2012–2024, har valt att i tabellerna redovisa endast de anmälningssärenden som anhängiggjorts av behörig anmälare (se ovan), eftersom sakprövning sker endast i sådana ärenden. Några

STATENS ANSVARNÄMND

ärenden, som framgått ovan också under 2024, har dock skrivits av efter återkallelse eller därför att det av annan orsak inte funnits skäl för sakprövning. I den tabell som redovisar utgången av ärendena bör uppmärksammas att även de ärenden som sakprövats men inte lett till beslut om t.ex. avsked eller disciplinansvar redovisas som helt eller delvis avskrivna, eftersom ansvarsnämndens avslagsbeslut också leder till avskrivning från vidare handläggning.

Behörigen anhängiggjorda anmälningssärenden 2012-2025

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ink.	6	11	13	8	8	12	13	9	11	5	6	12	12	15
Avg.	5	12	9	11	8	12	13	9	9	8	6	8	15	12
Kvarst.	1	0	4	1	1	1	1	1	3	0	0	4	1	4

Utgången i slutligt avgjorda anmälningssärenden (behörig anmälare) 2012-2025

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Avsked/avstängning	0	0	0	2	1	1	0	0	0	1	1*	1	1	2
Läkarundersökning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Åtalsanmälan	1	1	1	2	1	5	1	1	1	0	1	0	7	2
Disciplinansvar	2	3	1	3		1	0	1	1	2	2	0	2	0
Helt eller delvis avskrivna ärenden	2	8	7	4	6	6**	12	7	7	5	2	8	5**	7

*Avser yttrande till domstol om sannolikt avsked vid bifall till åtal.

**I ett avskedandeärende fattades två beslut: först en åtalsanmälan och något senare skrevs frågan om avskedande av efter en återkallelse av anmälan.

STATENS ANSVARNÄMND

**Antal anmälda personer i olika yrkeskategorier i inkomna anmälningsärenden
(behörig anmälare) per år 2012-2025**

Anmälda personer	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Domare	2	5	5	4	5	5	6	6	6	3	4	7	9	9
Åklagare	1	1	2	1				2					2	2
Polischefer	1	1	2	1	1				1		1			
Professorer	2	3	1	1	4	6	7		3	1		2	2	4
Övriga		1	3	1		1		1	1	1	1	3		1

Utgången av avgjorda frågor om avsked/avstängning 2012-2025

År	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
Avsked/ avstängning	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	1											
Åklagare				1			1					
Polischefer				1								
Professorer								1	1			3
Övriga							1	1			1	
Summa	1	0	0	2	0	0	2	2	1	0	1	3

År	2018		2019		2020		2021		2022		2023	
Avsked/ avstängning	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd*
Domare									1**		1***	2****
Åklagare						1						
Polischefer												
Professorer		5		1			1					1
Övriga										1		1
Summa	0	5	0	1	0	1	1	0	1	1	1	4

STATENS ANSVARSNÄMND

År	2024		2025	
Avsked/ avstängning	Åtgärd	Ingen åtgärd*	Åtgärd	Ingen åtgärd*
Domare	1	1**		1**
Åklagare	1**	1**	1	1
Polischefer				
Professorer		1*	1	2
Övriga				
Summa	2	3	2	4

*Kan innebära att vederbörande själv valt att sluta sin anställning och att ärendet skrivits av.

År	2018		2019		2020		2021		2022		2023	
Disciplin- ansvar	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare		5	1	5	1	3	1	4	2			2
Åklagare				1								
Polischefer						1				1		
Professorer						1	1					
Övriga			1									
Summa	0	5	2	6	1	5	2	4	2	1	0	2

**Avser yttrande till domstol om sannolikt/ej sannolikt avsked vid bifall till åtal.

***Avser avstängning till dess avskedandefrågan slutligt avgörs. Ej avslutat ärende vid utgången av 2023, men ärendet slutligt prövat under 2024 och då medfört avsked.

****Avser i ett av ärendena yttrande till domstol om sannolikt ej avsked vid beslut om strafföreläggande.

Utgången av avgjorda ärenden om disciplinansvar 2012-2025

År	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
Disciplin- ansvar	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	3	1	1	4	1	3	1			5	1	3
Åklagare			1				2					
Polischefer						1		2		1		
Professorer	1	1	1	1		1						
Övriga				1		2						
Summa	4	2	3	6	1	7	3	2	0	6	1	3

STATENS ANSVARSNÄMND

År	2024		2025	
Disciplin- ansvar	Åtgärd	Ingen åtgärd	Åtgärd	Ingen åtgärd
Domare	1	1		3
Åklagare				
Polischefer				
Professorer	1			
Övriga				1
Summa	2	1		4

Not. Några av ärendena har överlämnats till ansvarsnämnden som anmälningar om åtalsanmälan alternativt disciplinansvar. I den mån ansvarsnämnden prövat dem som ärenden om åtalsanmälan redovisas de inte i denna tabell.

För Statens ansvarsnämnd

Mari Heidenborg
Ordförande

Jens Wieslander
Sekreterare